

IZ DELOVNIH KOLEKTIVOV

Nov patent v Dekorativni

Ni vse boljše kar je tuje

MEHANSKI POSTOPEK
ZA VOLUMENIZIRANJE TKANIN

V Dekorativni so obeležili leto inovacij s posebnim uspehom — novim patentom njihovega sodelavca Janeza Nebeca.

Tudi sicer je bilo letošnje leto v Dekorativni na področju inovacij in tehničnih izboljšav živahnije od prejšnjih let, patentiran izum, ki je postal last podjetja, pa je novatorsko dejavnost in usmerjenost k njenemu spodbujanju le še podkrepil. Lahko upamo, da bo v prihodnje zanimanje zaposlenih za odkrivanje boljših, racionalnejših in enostavnejših delovnih postopkov še bolj pogosto.

V omenjeni tovarni so si strokovnjaki že dlje časa prizadevali, da bi vključili v proizvodnjo ustrezen postopek za kosmatenje preje. Tako odločitev je narekovalo tržišče (zlasti kupci z zahoda), ki vse pogosteje zahteva mehko in prožno tkanino za blazinjenje pohištva, ta pa naj bi bila obenem tudi lepo melanžirana in ne draga.

S primernim postopkom volumeniziranja preje bi lahko uporabljali sintetične materiale in staničevino, ki bi dajali podoben videz in otip kot drage volnene in bombažne preje.

Strokovni delavci Dekorativne so pregledali številne znane postopke za kosmatenje, vendar so pri vsakem od teh našli pomanjkljivost, zaradi katere se za postopek niso mogli odločiti. V literaturi je znanih čez 30 različnih variant kosmatenja preje. Prejeli so tudi ponudbo znanega Du Ponta iz ZDA (ki je ponujal svoj patent »Taslan«). Tudi s tem postopkom niso bili zadovoljni. Tovariš Nebec je začel razmišljati o možnosti, da bi sam prišel do primernega — lastnega načina »taslaniranja«. Pa tudi to delo ni doseglo željenega uspeha. In zopet se je lotil dela. Tokrat je začel načrtovati postopek, ki bi ne kosmatil vlakna, ampak že skano tkanino. Za delo v tej smeri ga je spodbudilo dobro poznavanje postopka iglanja preprog. Našel je način in metodo, s katero je osnovni princip iglanja podredil in prekonstruiral za volumeniziranje tkanine.

Prvi poizkusi so bili opravljeni v tovarni »Polst« v Mengšu. Izid tega poizkusa je končno izpolnil pričakovanja. Po poizvedbah na patentnem uradu kaže, da je to doslej edini postopek kosmatenja tkanine, kjer se obdeluje skano blago globinsko.

Z opisano inovacijo je član tega kolektiva dosegel mehko in prožno tkanino, kakršno so že dolgo iskali. Z novim postopkom po-

stajajo tudi tkanine iz umetnih vlaken plemenitejše in se približujejo vidnim in otipnim lastnostim volne, s čimer pridobijo večjo funkcionalno vrednost.

Na pobudo kolegov je vložil tovariš Nebec pri ljubljanski patentni pisarni prijavo patenta, ki je bil brez dodatnih zahtevkov izdan, obenem pa patentiran še v Franciji, Belgiji, Nizozemski in Zahodni Nemčiji.

Posebno razveseljivo je, da se tuji proizvajalci pohištvenih tkanin že močno zanimajo za odkup patenta Dekorativne.

V Dekorativni so novi postopek obdelave tkanin zelo kmalu začeli s pridom uporabljati.

Ta letošnja pomembna novost na področju novatorstva je v vrstah delavcev in proizvajalcev ugodno odjeknila in že se kaže tudi vpliv na ostale člane kolektiva, ki se udeležujejo na področju novatorstva in tehničnega izboljševanja v proizvodnji.

NOVA TEHNOLOGIJA

Iskra, TOZD Upori Šentjernej je v Gubčevi ulici 23 uvedla poskusno proizvodnjo keramičnih substratov in debeloplastnih hibridnih vezij, ki so jih raziskovalci te TOZD razvili skupno s strokovnjaki Inštituta Jožef Stefan iz Ljubljane.

Nova tehnologija bo omogočila boljše kvaliteto elementov, večjo električno stabilnost in večji učinek na manjšem prostoru. Prav s temi elementi bo Iskra ujela korak s sodobnimi razvojnimi in proizvodnimi gibanji, precejšen del elementov pa bodo izvozili, seveda v sklopu uporov, ki jih ta Iskrina tovarna izvozi kar 90 % celotne proizvodnje.

Na svečani seji delavskega sveta te TOZD so orisali pomen nove tehnologije, podelili pa so tudi priznanja raziskovalcem, ki so s tem projektom prihranili velika sredstva, saj ni bilo treba kupiti licence, ki bi stala desetkrat več kot pa so stala vsa raziskovanja. Med slavnostnimi sogovorniki so bili tudi Vladimir Logar, predsednik skupščine ZP Iskra in podpredsednik slovenske skupščine, Gojmir Blenkus, direktor Iskra IEZE in pa Miloš Mikolič, sekretar OK SZDL Ljubljana-Šiška.

Sodelujmo pri načrtovanju telefonskih in telegrafskih zmogljivosti!

Že imate telefon?

V Podjetju za ptt promet Ljubljana smo pripravili načrt razvoja tt zmogljivosti za obdobje do leta 1985 in celo do leta 2000. Pri načrtovanju smo upoštevali znane razvojne načrte dejavnikov, ki vplivajo na širjenje tt zmogljivosti, in merila, ki veljajo v svetu, predvsem v razvitih deželah.

Potrebe po tt zmogljivostih so zaradi hitrega razvoja gospodarstva, družbenih dejavnosti in življenjske ravni večje, kot smo predvideli v razvojnem načrtu. Zato ni dovolj načrtovati le od zgoraj navzdol, temveč moramo ubrati še drugo pot. To pomeni, da moramo dobiti podatke za izpolnitev razvojnega načrta tt zmogljivosti tudi pri uporabnikih, sedanjih in bodočih telefonskih in telex naročnikih.

Kako dobiti podatke?

V Podjetju za ptt promet Ljubljana smo se odločili za anketo. V dneh 7., 8., 9. in 10. januarja bodo družine, organizacije združenega dela in drugi na območju našega podjetja dobili dopisnice — ankete s prošnjo, da jo izpolnijo in vrnejo podjetju.

Izpolniti anketo ne bo težko. Vprašanja so preprosta. Odgovarjajo sedanji in bodoči naročniki.

V Podjetju za ptt promet Ljubljana pričakujemo, da bodo občani vrnili izpolnjene ankete, tudi tisti, ki že imajo telefon ali telex priključek, ker bo le tako delo vredno truda.

Uspešno zbrana anketa bi dala podatke o številu bodočih naročnikov in o predelih, kjer

so ti osredotočeni. Te podatke bomo potrebovali tudi pri ustanavljanju samoupravne interesne skupnosti za ptt promet, pri usklajanju razvojnih programov krajevnih skupnosti ter za čim boljši prispevek k stabilizaciji našega gospodarstva.

Za spodbudo in da se oddolžimo anketirancem za prispevek, bomo ob koncu anketiranja izžrebali 3 izpolnjevalce ankete, ki bodo prejeli praktična darila.

PODJETJE ZA PTT PROMET LJUBLJANA

183 natančnih

Strelska družina ZRVS Šiška šteje 183 članov. Od tega je 23 pionirjev, 27 mladincev, 14 članic, ostali so člani v starosti od 20 do 80 let. Na strelske vaje redno prihaja do 50 % članstva. Vaje so za zračno orožje trikrat tedensko, za bojno orožje pa enkrat tedensko. Dostop do bojnega orožja ima tisti, ki z zračnim orožjem dosega povprečno 140 krogov od 200 možnih.

V letošnjem tekmovanju je nastopilo v družinskem merilu 165 članov. Sodelujejo na vseh občinskih tekmovaljih, ki jih organizira občinska SZ, povprečna udeležba na vsakem tekmovalju pa je 16 članov.

Na mestnem tekmovalju je nastopilo 12 članov družine ZRVS.

Naj naštejemo nekaj tekmovalj, ki so se jih udeležili: pohod po poteh Partizanske Ljubljane (2 ekipe); pionirsko in mladinsko prvenstvo z zračno puško in MK puško (dva pionirja) in dva mladince; za Klanjškov memorial (ena 4 članska ekipa); nastop strelskih veteranov (8 članov); odprto armadno prvenstvo (dve šestčlanski ekipi); Perov pokal ena tričlanska ekipa.

SD je tudi organizirala strelski izlet v Kumrovec ter nastopila na strelskem tekmovalju z 12 člansko ekipo v Podčetrtku. V prihodnjem letu bi radi predvsem vključili več pionirjev, predvsem pa bi se radi povezali z osnovnimi šolami. Letos so že izvedli strelsko tekmovalje za višje razrede OŠ Riharda Jakopiča in Hinka Smrekarja. Tekmovalje je bilo organizirano z MK puško, udeležilo pa se je iz vsake šole po 210 učencev.

Najboljši in najzaslužnejši za uspehe so: Vrtnar Vojko — pionir, Brezarič Stefan — mladinec, članica Kavaš Ana in član Mušič Ivan.

SMLEJCI OB PRAZNIKU

Na predvečer praznika republike in v počastitev 30-letnice osvoboditve je mladina Smlednika v prosvetnem domu pripravila uspešno proslavo. Po nekajletnem mrtvilu so v 14 dneh uredili dvorano s prostovoljnim delom in že prva prireditelja je privabila polno obiskovalcev. Nastopili so recitatorji, pevski zbor osnovne šole Simon Jenko in harmonikarski orkester.

Janez Nebec